

Routebeschrijving

Dit ommetje gaat geheel over verharde wegen en is goed begaanbaar voor rolstoelen. Het begint op de parkeerplaats bij Muziekcentrum ULTO aan de Notaris Roesstraat 3, Winssen. Het verdient aanbeveling om deze folder van tevoren te lezen.

- Sta met uw rug naar ULTO en loop de Notaris Roesstraat linksaf in. U komt langs het kerkje (1). Sla meteen na het kerkje linksaf de Notenboomgaard in. Ga aan het eind rechtsaf en bij het weiland linksaf het voetpad op. Dit loopt uit in een straat. Volg deze straat en neem de eerste weg rechts. Ga aan het eind links, volg de bocht naar links en daarna de eerste weg links. Loop langs het speeltuintje en neem het voetpad naar de straat (Karmijn) en sla deze rechts in. Aan het eind gaat u linksaf de Leegstraat in.
- Op nr. 14 ziet u het Hoogh Huys (2) met daarnaast nog de oude schuur. Steek de Van Heemstraweg over en vervolg de Leegstraat. Op de hoek staat een T-boerderij Maria-oord (3). Verderop zijn rechts nr. 4 en 5 te zien.
- Op nr. 41 ziet u Brouwershofstad (6). Sla hierna linksaf de Koningstraat in. Neem de eerste weg links: de Plakstraat. Op de kruising met de Poelsestraat loopt u langs een oude T-boerderij (7). Vervolg de weg met de bocht naar links. Rechts kunt u de boerderij 't Spijker zien (8), waar vroeger het kasteel van Winssen stond. (zie QR-code bij de picknicktafel).
- Op nr. 10 ziet u een T-boerderij (9). Volg de bocht naar rechts en loop door tot de weg naar links afbuigt naar de Van Heemstraweg. Loop even rechtdoor de doodlopende straat in om rechts Van Heemstraweg 50 (nr. 10) te kunnen zien. Loop terug en vervolg de route naar de Van Heemstraweg, steek deze over. Rechtdoor loopt u terug naar het startpunt.
- Eventueel extra: loop rechtsaf over het fietspad langs Van Heemstraweg 66 (11) en 60 (12). Steek na een mooi boerderijtje met put bij nr. 50 de weg over naar Van Heemstraweg 47 (13) en loop over het fietspad terug. Sla de eerste weg links in naar de Poelhof (14), en loop langs Van Heemstraweg 55 terug naar het startpunt. (15).

Geschiedenis

In de tachtigjarige oorlog is in Winssen hard gevochten om het Huys te Winssen. Aanvankelijk nam een leger van 150 Spanjaarden, komend vanuit Batenburg en Brabant, in 1584 zonder slag of stoot dit mooie kasteel in. Tegelijkertijd betrok een andere Spaanse afdeling de kerk en maakte deze tot een fort. Maar toen de Nijmegenaren hoorden dat de vijand dit belangrijke kasteel in Winssen had ingenomen, kwamen ze over de Waal met 200 soldaten, zeventig ruiters, 190 gewapende burgers en twee kanonnen. De kerk werd heroverd en bleef achter als een ruïne. Het kasteel werd gebombardeerd. De Spanjaarden gaven zich over en de Nijmegenaren plunderden het kasteel en staken het in brand. Ook alle gebouwen in de buurt werden afgebrand, waaronder waarschijnlijk ook de "kapel in 't veen", in de buurt van waar nu de Poelhof staat.

Hofstede de Poelhof wordt al in documenten genoemd in de 16^e eeuw. Het behoorde toen tot de geestelijke goederen van Kartuziers, ook wel de Hanemansche goederen genaamd. Het is onduidelijk of dit de Kartuziers van het klooster Bethlehem in Nijmegen waren, of - zoals historicus Van Heiningen schrijft - dat ze uit Roermond kwamen.

De aanleg van de Van Heemstraweg in 1927 kostte een aantal monumentale panden, zoals de Langen Bongerd, een deel van hun tuin.

© Stichting Wandelen in Beuningen.
De Beuningse Ommetjes zijn een samenwerkingsproject van de Stichting [Wandelen in Beuningen](#) en de Stichting [Historisch Besef Beuningen](#), gesubsidieerd door de gemeente Beuningen. Initiatiefneemster Marike de Valk heeft deze route ontworpen en de folder samengesteld. Voor info over tekst en foto's zie de websites van genoemde stichtingen.

Disclaimer: U loopt de route op eigen risico.

De gemeente Beuningen bestaat uit de vier dorpen Beuningen, Ewijk, Weurt en Winssen. Dit ommetje loopt door het dorp **Winssen**. Het begint bij muziekcentrum ULTO en loopt via een nieuwe wijk naar de Leegstraat. Aan de overkant van de Van Heemstraweg loopt u door het landelijke gebied van Winssen langs mooie oude boerderijen. Geïnteresseerden in monumenten kunnen aan het eind een uitstapje maken langs oude herenhuizen aan de Van Heemstraweg. Het ommetje is resp. 3,5 of 4,2 km lang.

1. Hervormd kerkje

In 1805 werd de hofstede de Notenboomgaard aangekocht door de protestanten voor de bouw van een kerkje. De hofstede werd eerst als pastorie gebruikt, maar werd in 1899 vervangen door de pastorie die nu nog aan de overkant van de Notenboomgaard staat.

2. Het Hoogh Huys (1803)

Hoog op een middeleeuwse terp gelegen T-boerderij. Gebouwd door herenboer Libotté, lid van de Provinciale Staten en later van de Eerste Kamer. Verderop staat een oude, bijbehorende schuur.

Leegstraat 14

Van Heemstraweg 71

3. Maria-oord (1850)

T-boerderij, al generaties lang bewoond door de fam Litjens. Jan Litjens was in de oorlog leider van het verzet. In 1944/45 waren hier geallieerden ingekwartierd.

4. Leegstraat 14b

Nr. 14b is door de huidige eigenaars bewust gebouwd als een oude T-boerderij met schuur, zodat deze in het buurtschap zou passen.

Leegstraat 16

5. Leegstraat 16

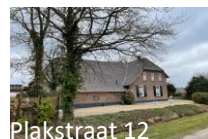
Deze boerderij dateert al uit 1841. Hier zat de belangrijke Centrale Aankoop Vereniging van de Boerenbond. Op het dak staat dan ook: C.A.V. Winssen-Ewijk.

6. Brouwershofstad (plm 1695)

Oude krukhuisboerderij met een zeldzame gevel. Vroeger lag er om het hele complex een gracht: teken van adellijke bewoning. Er werd bier gebrouwen.

Leegstraat 41

Plakstraat 12

7. T-boerderij (1926)

In 1830 stond hier al een boerderij, dus deze is waarschijnlijk op de fundamenten hiervan gebouwd.

Notaris Stephanus Roesstraat: notabele in Winssen 1866-1950. Oprichter van de Coop. Roomboterfabriek.

Notenboomgaard: genoemd naar de hofstede, die hiervroeger stond.

Bongerd: hier lag vroeger een oude kersenboomgaard, waar de spreuwen met een kanon verjaagd werden.

Leegstraat: oude, laag gelegen straat, die al voorkomt op een minuutplan van 1820. Stond vaak onder water.

Koningstraat: straat waarover al in een document van 1348 gesproken wordt. Was de oude verbindingsweg tussen een aantal dorpen. Waarschijnlijk aangelegd in opdracht van een merovingische of karolingische koning.

Plakstraat: placke betekent slaan. Hier is rond 1854 hard gevochten om het Huys te Winssen. (zie 7). De Plakstraat was een oude, wel 80 m brede veedrift, waarlangs het vee van de ene plek naar de andere werd gedreven. In de bermen ervan werden later huizen gebouwd.

8. 't Spijker (1838)

Op de plek waar nu een hallehuisboerderij 't Spijker staat stond vroeger het kasteel Huys te Winssen (zie kaartje). Admiraal van Ghent is hier geboren.

Afstandmeten.nl

Plakstraat 10

9. Langen Dreef (1863)

Oude T-boerderij, generaties lang bewoond door de familie Marcusse. Hier was tot voor een paar jaar geleden een nertsenfokkerij.

10. Van Heemstraweg 57

In dit huis woonde ooit de opvolger van de bekende orgelbouwers Gradussen. De lange orgelpijpen konden door de hele hoge deur, nu vervangen door raam en deur boven elkaar. Ook de hijsbalk is nog te zien.

Van Heemstraweg 66

12. Van Heemstraweg 66

Oude T-boerderij uit 1805 met opvallend brede voorgevel. Prachtig hekwerk.

11. De Lange Bongerd

Van 1861-1976 het woonhuis en het kantoor van de in deze streek bekende notarisfamilie Roes. Daarvoor bewoonde Van Koolwijk, schout van Winssen, het huis. Een tijd lang was de naam Kastanjeport.

Van Heemstraweg 60

13. Van Heemstraweg 47

Villa uit 18^e eeuw, verbouwd in 1930 door Verharen, steenfabrikant uit Winssen. Het koetshuis is nog in oorspronkelijke staat.

14. De Poelhof (1854)

Groot boerderijcomplex met oude kern. Lang bewoond door de rijke, protestantse familie Bloem, die op het kerkhof van de protestantse kerk begraven liggen.

Van Heemstraweg 55

15. Sonnehaert (1922)

Gebouwd door dr. Leo de Sonnaville, gemeentegeneesheer van Ewijk/ Winssen. Hij fungeerde ook als tandarts. Zijn zoon was later huisarts in Beuningen.

Van Heemstraweg 53